

Beynimiz de Şaşırtabilir!

Okuldan çıkıp eve giderken yolumuzu nasıl buluruz? Kızgın bir çaydanlığa dokununca elimizi neden aniden çekeriz? Nasıl öğreniriz? Nasıl rüya görürüz? Bunların hepsini başarmamızda beynimiz çok önemli bir rol oynar. Beynimiz, vücudumuzun yöneticisi gibidir. Yaptığımız her şey beynimizin kontrolü altında gerçekleşir. Beynimiz iki bölümden oluşur: sağ ve sol yarımküreler. Bu iki yarımkürenin görevleri birbirlerinden farklıdır. Sol yarımküre, daha çok konuşma, dil ve matematik gibi becerilerden sorumludur. Sağ yarımküreyse duygusal algılama, hayal gücü, yaratıcılık gibi becerilerden sorumludur. Sanatsal etkinliklerde bulunurken (örneğin, resim çizerken) ya da okula giden yolu gözümüzün önüne getirmeye çalışırken sağ yarımküremiz etkindir. Bazı insanların beyinlerinin sağ yarımküresi, bazılarının ise sol yarımküresi daha baskın olarak kullanılır. Ayrıca, beynimizin sol yarımküresi vücudumuzun sağ yanından, sağ yarımküresi ise sol yanından sorumludur. Örneğin, sol ayağımızla topa vururken sağ yarımküremizin etkinliği artar. Sağ elimizle saçımızı tararken sol yarımküremizin etkinliği artar.

Beyin yarımkürelerimiz bir düzen içinde çalışır. Ancak bazı durumlarda küçük karışıklıklar olabilir.

Merak etmeyin! Bu küçük karışıklıklar beynimizdeki herhangi bir sorunun göstergesi değil. Şimdi hazırsanız, eğlenceli bir etkinlikle beynimizi nasıl 'şaşırtacağımızı' keşfedelim! Bu etkinliği ister ayakta ister oturarak yapabilirsiniz ama oturarak yapmak daha kolay.

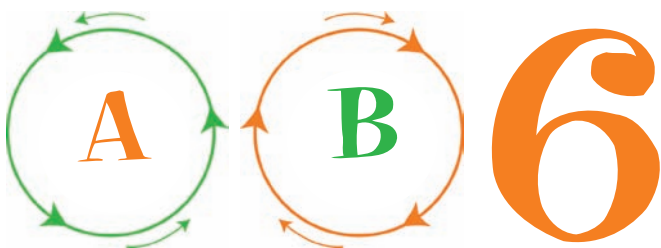
İlk olarak, sağ ayağınızı (solaksanız sol ayağınızı) A dairesindeki okların gösterdiği yönde (saat yönünün tersine) çevirerek bir daire yapmaya çalışın. Daha sonra sağ elinizle (solaksanız sol elinizle) 6 rakamını çizme hareketi yapın. Şimdi, bu hareketleri sağ eliniz ve sağ ayağınızla aynı anda (solaksanız sol eliniz ve ayağınızla) yapmayı deneyin. Bu, çok zor olmasa gerek. Şimdi de, aynı ayağınızla B dairesindeki okların gösterdiği yönde (saat yönünde) çevirerek bir daire yapmaya çalışın. Bunu yaparken yine aynı elinizle 6 sayısını çizme hareketi yapın. Ayağınızı saat yönünde çevirirken, elinizle 6 sayısını çizmek pek kolay değil!

El ve ayağınızı aynı yönde çevirirken herhangi bir sorun yok. Ancak bunları birbirine ters yönde çevirmeye çalışırsak zorlanıyoruz. Farklı bir denemeye hazır mısınız? Sağ elinizle 6 sayısını çizme hareketi yaparken sol ayağınızı saat yönünde çevirmeye çalışın (solaklar da sol el ve sağ ayaklarıyla benzer denemeyi yapabilirler). Biraz daha kolay oldu değil mi? Nedeni, sağ elimiz ve sol ayağımızla yaptığımız hareketlerin beynimizin farklı yarımküreleri tarafından kontrol edilmesi. Beynimizin sol yarımküresinin

Sağ ve sol yarımküreler bir konu üzerinde anlaşamazlarsa yarımkürelerden biri diğerine ne der?
Ayrılsak da beraberiz!

vücudumuzun sağ yanından, sağ yarımküresininse sol yanından sorumlu olduğunu belirtmiştik. Sağ elimizle yaptığımız 6 sayısını çizme hareketini beynimizin sol yarımküresi kontrol eder. Sol ayağımızla yaptığımız daire çizme hareketiniyse beynimizin sağ yarımküresi kontrol eder. Elimizi ve ayağımızı birbirine ters yönde çevirmeye çalışırken zorlanmamızın nedeni de bu zaten. Sağ el ve sağ ayağımızla daire çizme hareketlerini beynimizin aynı yarımküresi (sol) kontrol ediyor. Ancak sağ elimiz ve ayağımızla çizdiğimiz dairelerin yönleri birbirlerinden farklı olduğunda beynimizin sol yarımküresi bu iki farklı yönde komutları kontrol edemiyor. Bu nedenle bu hareketleri yaparken zorlanıyoruz.

► **Hande Kaynak**
Çizimler: Tülay Sözbir Seidel

Bu yazımızın hazırlanmasında katkılarından dolayı Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Deneysel Psikoloji Anabilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Sirel Karakaş'a teşekkür ederiz.

Kaynaklar:
<http://www.lawrencehalloffscience.org/FamilyHealth/footactivity.html>
http://www.kidshealth.org/kid/body/brain_noSW.html